

การพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร *L'auto-apprentissage en vue d'améliorer la compréhension orale chez les étudiants de français de l'Université Naresuan.*

โสธิตา แสนศรี*
หทัยรัตน์ เลือสมิง
ศรีสุดา พุ่มชม**
Charly Longué

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชานิพนธ์ระดับปริญญาตรี หลักสูตร ศศ.บ. สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการในการพัฒนาทักษะการฟังของนิสิตชั้นปีที่ ๓ และ ๔ สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งหมด ๕๔ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิต และแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่พัฒนาทักษะการฟังจากการฟังเพลงมากที่สุด โดยนิสิตฝึกทักษะการฟัง ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์และใช้เวลา ๑-๒ ชั่วโมงต่อครั้ง

คำสำคัญ : ทักษะการฟัง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนา ภาษาฝรั่งเศส

Résumé

Ce travail de recherche s'inscrit dans le cadre du cours « mémoire de Licence ». Il a comme objectif l'étude des pratiques, voire de l'auto-apprentissage hors classe en vue d'améliorer la compréhension orale chez les étudiants de troisième et quatrième année de la Section de Français de l'Université Naresuan. Le résultat de l'étude montre que la plupart des étudiants préfèrent avoir recours à l'écoute des chansons, et ce à raison de 1-2 fois par semaine et de 1 à 2 heures chaque fois. Précisons que cette recherche n'est qu'un bref état des lieux du terrain dont le résultat aboutira à d'autres actions ou recherche-action en vue de développer la compétence de la compréhension orale chez les étudiants.

Mots clés : compréhension orale, auto-apprentissage, amélioration, français,

*นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยนเรศวร

**อาจารย์สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา

เป็นที่ทราบดีว่าการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นในโลกปัจจุบันที่มีความเป็นพหุสังคม พหุภาษา และวัฒนธรรม ศูนย์แนะแนวศึกษาต่อประเทศฝรั่งเศส (Campus France) กล่าวว่า “คนจำนวนมากกว่า ๒๖๐ ล้านคนใน ๗๐ ประเทศจาก ๕ ทวีปใช้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาราชการ นอกจากนี้ภาษาฝรั่งเศสยังเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้มากเป็นอันดับสองรองจากภาษาอังกฤษ” และประเทศฝรั่งเศสยังคงรักษาตำแหน่งเครือข่ายที่ใหญ่ที่สุดในโลกของสถาบันทางวัฒนธรรมในต่างประเทศ และยังถูกบรรจุเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee) องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) กาชาดสากล และจากผลสำรวจขององค์การทางวิทยาศาสตร์ (SIL International) เรื่อง ๑๐ อันดับภาษาที่พูดมากที่สุด พบว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นหนึ่งในภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในปี ค.ศ.๒๐๑๖ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีการเปิดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทั้งในระดับมัธยมศึกษา มาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการเรียนภาษาต่างประเทศคือปัญหาในการเรียน จากประสบการณ์ส่วนตัวของคณะผู้วิจัยที่เป็นคนไทยคนหนึ่งที่เคยเรียนภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับอุดมศึกษา นับมาเป็นเวลาไม่น้อย แต่คณะผู้วิจัยยังคงประสบปัญหาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสทั้งด้านทักษะการเขียน การพูด การอ่านหรือแม้กระทั่งทักษะการฟัง ซึ่ง Oxford (๑๙๙๓: น.๒๐๕) ได้กล่าวว่าทักษะที่สำคัญที่สุด ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางด้านอื่น ๆ คือ ทักษะการฟัง ฉะนั้นแล้วการที่ผู้เรียนมีทักษะการฟังที่ดี นำไปสู่การมีทักษะการพูด การอ่าน การเขียนที่ดีขึ้นด้วย ในส่วนของคณะผู้วิจัยเอง ถึงแม้ว่าคณะผู้วิจัยได้เรียนกับ

อาจารย์ชาวฝรั่งเศสแต่ก็ยังไม่พบพัฒนาการที่เพียงพอสอดกับระยะเวลาที่ได้เรียนมา สาเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะผู้วิจัยมีปัญหาทางด้านทักษะการฟังคือ คณะผู้วิจัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่หนึ่ง ทำให้คณะผู้วิจัยขาดสิ่งแวดล้อมและบริบทที่เป็นภาษาฝรั่งเศส ทำให้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการฟังของคณะผู้วิจัย ผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสจึงขาดการพัฒนาทักษะในสถานการณ์จริง ขาดความคุ้นชินกับภาษาสำเนียงภาษาฝรั่งเศส แต่ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาการของโลกทำให้มีเทคโนโลยีมากมายที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถฝึกฟังได้ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังของนิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ว่าได้ทำอะไรเพื่อพัฒนาทักษะการฟังของตนหรือไม่ มีเทคนิคหรือวิธีการ กิจกรรมอย่างไร นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยนเรศวร นอกห้องเรียน นิสิตมีอุปกรณ์อะไรบ้างในการฝึกฟังภาษาฝรั่งเศส ใช้วิธีการใด มีระยะเวลาและความถี่ในการฝึกฟัง และจุดประสงค์อย่างไร

๑.๓ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑.๓.๑ การฟัง หมายถึง พฤติกรรมการรับสารผ่านทางโสตประสาทอย่างตั้งใจ ประกอบการเชื่อมโยงสมอง โดยสมองเป็นส่วนที่แปลความหมายของเสียงให้เกิดความเข้าใจและเกิดการตอบสนองจากภายในตัวบุคคลนั้น เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึกเป็นต้น เช่น การฟังกับการได้ยินนั้นแตกต่างกัน การได้ยินเป็นเพียงการรับรู้เสียงเท่านั้น

๑.๓.๒ การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสวงหาวิธีหรือข้อมูลด้วยตนเองตามความต้องการหรือตามเป้าหมายของผู้เรียน

โดยจะดำเนินการด้วยตนเองหรือมีผู้ที่คอยช่วยเหลือก็ได้

๑.๓.๓ เทคนิค หมายถึง ศิลปะหรือกลวิธี เฉพาะวิชานั้น ๆ

๑.๔ สมมติฐานงานวิจัย

นิสิตพัฒนทักษะการฟังด้วยตนเอง นอกห้องเรียน จากการฟังเพลงมากที่สุด

๑.๕ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการฟัง แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๕.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการฟัง

“การฟัง” ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ “ฟัง” หมายถึง “ตั้งใจสดับ คอยรับเสียงด้วยหู”

ฐาปนีย์ ลิทธิเลิศ (๒๕๕๘) กล่าวว่า การฟังหมายถึง พฤติกรรมการรับสารผ่านทางโสตประสาทอย่างตั้งใจ ประกอบการเชื่อมโยงสมอง โดยสมองเป็นส่วนที่แปลความหมายของเสียงให้เกิดความเข้าใจและเกิดการตอบสนองจากภายในตัวบุคคลนั้น เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึกเป็นต้น เช่น การฟังกับการได้ยินนั้นแตกต่างกัน การได้ยินเป็นเพียงการรับรู้เสียงเท่านั้น

มัลลิกา ผ่องแผ้ว (๒๐๑๕) กล่าวว่า การฟังให้มีประสิทธิภาพ ผู้ฟังต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทักษะการฟังเบื้องต้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจสารได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ฟังพัฒนาทักษะการฟังได้รวดเร็วและมีคุณภาพมากขึ้น กล่าวคือการฟังเป็นการรับสารผ่านโสตประสาทอย่างตั้งใจ โดยผ่านกระบวนการคิดในสมอง แปลความหมายและมีปฏิกิริยาตอบสนอง

มิสชนิดา สรรคประศาสน์ (๒๕๕๘) ได้ให้ความหมายของทักษะการฟังไว้ คือ ความสามารถ

ในการจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เพราะผู้เรียนต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูด อารมณ์ และความคิดเห็นของผู้พูด และสามารถตอบสนองระบุความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด หรือ บริบทของการพูดได้ การฝึกการฟังจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีความสามารถในการรับสารที่ได้ฟังอย่างเข้าใจ โดยครูผู้สอนควรมีความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการฟังเพื่อที่จะสามารถจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การฟังเป็นการรับสารอย่างหนึ่งโดยผ่านทางอวัยวะคือ “หู” โดยผ่านกระบวนการทางสมองและแปลผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อสาร การฟังที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้ฟังต้องสามารถจับใจความสำคัญของสารที่ได้รับ และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และการพัฒนาทักษะการฟังให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ฟังควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการฟังขั้นพื้นฐานเพื่อช่วยให้ผู้ฟังสามารถพัฒนาทักษะการฟังของตนเองได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจมากขึ้น

๑.๕.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้ที่ตัดสินใจในการเลือกเรียนตามความสนใจ ทั้งในด้านของเนื้อหา เวลา สถานที่ หรือวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนรู้ของตน ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมีทั้งหมด ๕ ขั้นตอน (Knowles, ๑๙๗๕ อ้างถึงใน เขมกร อนุภาพ, ๒๐๑๗: ๓๒) ดังนี้

๑. การกำหนดเนื้อหาในการเรียน เป็นการกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียนตามที่ตนสนใจ

๒. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน เป็นการสร้างเป้าหมายให้กับตนเองว่าต้องการเรียนเรื่องนั้นเพื่ออะไร มีประโยชน์อย่างไร เพื่อให้มีทิศทางในการเรียนที่แน่นอนขึ้น

๓. การออกแบบแผนการเรียน เป็นการกำหนดแนวทางในการเรียนในด้านเนื้อหา ระยะเวลา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๔. การดำเนินการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวัสดุและบุคคล หรือการเลือกใช้วิธีและเทคนิคในการพัฒนาความรู้

๕. การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนในการประเมินแหล่งเรียนรู้ วิธีการ หรือเทคนิคที่ใช้พัฒนาตนเองว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

พัชรีย์ พลาวงค์ (๒๕๓๖) ได้บอกลักษณะของการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดระยะเวลา และสถานที่ ตามที่ผู้เรียนสะดวก ประกอบกับผู้เรียนมีอิสระในการเลือกบทเรียน กำหนดขอบเขตเนื้อหา และวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

บุปผา อยู่ทรัพย์ (๒๐๑๒) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง จะต้องใช้กลวิธีการเรียนเฉพาะที่ผู้เรียนเป็นผู้เลือก เพื่อใช้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ และเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เช่น การฟังเพลง ดูละครโทรทัศน์ การเดาความหมายของคำศัพท์ หรือสำนวนใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนไม่ทราบ เป็นต้น ดังนั้น การใช้กลวิธีเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการพัฒนากายในตัวผู้เรียน

Skager (อ้างถึงใน รุ่งอรุณ ไสยโสณ, ๒๕๕๑: ๑๒๒) ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ส่วนบุคคล โดยต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะ มีการวางแผน การจัดการและประเมินผลจากตัวผู้เรียนเอง

รุ่งอรุณ ไสยโสณ (๒๕๕๑) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสวงหาวิธีหรือข้อมูลด้วยตนเองตามความต้องการหรือตามเป้าหมายของผู้เรียน โดยจะดำเนินการด้วยตนเองหรือมีผู้ที่คอยช่วยเหลือก็ได้

Knowles (1975) ได้ให้คำจำกัดความ การเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้ ในการเรียนรู้ด้วยตนเองจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย กำหนดทรัพยากรมนุษย์และวัสดุ

เลือกใช้กลวิธีการเรียนที่เหมาะสม และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเลือกใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยมีผู้สอนคอยแนะนำหรือให้คำปรึกษาหรือไม่ก็ได้ ซึ่งในการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่าต้องการอะไร กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนรู้ เลือกใช้วิธีการหรือเทคนิคที่ผู้เรียนจะนำมาปฏิบัติ และจากนั้นประเมินผลตนเองว่าสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับตัวผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางภาษาคือการเลือกใช้วิธีการหรือเทคนิค ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการในการพัฒนาทักษะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับเลือกใช้ตามความเหมาะสม ตามความถนัดของตนเองที่สามารถเข้าใจเนื้อหาหรือจำคำศัพท์ใหม่ ๆ ได้

๑.๔.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้สืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง พบว่ามีงานวิจัยจำนวน ๓ ชิ้น ดังนี้

งานวิจัยในระดับอุดมศึกษา บุปผา อยู่ทรัพย์ (๒๐๑๒) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษาผ่านการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษาที่มีวิชาเอกภาษาอังกฤษและเพื่อศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนเรียน และหลังจากการศึกษาคู่มือแล้ว โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๓๐ ข้อ จากกลุ่มนักศึกษาที่ลงเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวนทั้งหมด ๒,๖๒๐ คน ปรากฏผลว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับ

การเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับต่ำก่อนการใช้คู่มือ และระดับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองหลังการใช้คู่มือพบว่า เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับงานวิจัย พรพิมล รียาย และ ธนากร ขำศรี (๒๕๕๕) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นปีที่ ๑ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการช่วยสอนและเพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ก่อนและหลังเรียนโดยใช้โปรแกรม โดยใช้แบบประเมินทักษะการพูดแบบทดสอบการฟัง และแบบวัดเจตคติที่มีต่อโปรแกรมในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่เรียนคณะบริหารธุรกิจ กลุ่มเรียนที่ ๓ และ ๗ จำนวนทั้งหมด ๓๗ คน ผลการวิเคราะห์พบว่าระดับเจตคติ ที่มีต่อโปรแกรมช่วยสอนทักษะฟัง-พูด อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการใช้โปรแกรมพบว่า นักศึกษามีทักษะการฟังดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนทักษะการพูดพบว่า นักศึกษาใช้ภาษาภายในการสื่อสารน้อยกว่าการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

นอกจากนี้ รุ่งฟ้า กิตติญาณุสันต์ (๒๕๕๒) ได้ทำวิจัยเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต: การสะท้อนจากกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ นิสิตชั้นปีที่ ๓ สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนรายวิชา ๔๐๔๒๐๗ กิจกรรมสร้างสรรค์ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๑ จำนวนทั้งหมด ๑๗ คน โดยคณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต จากนั้นวิเคราะห์ และตีความข้อมูล ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ผู้เรียนมีรูปแบบในการเรียนรู้คือ กำหนดเป้าหมาย วางแผน และเปลี่ยนความรู้ ประเมินตนเองและนำประโยชน์ที่ได้ไปประยุกต์ใช้และพบว่าแนวทางในการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิตมีการเขียนบันทึกการเรียนรู้ ตั้งคำถาม และตอบคำถามการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. วิธีการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสาน (mixed methods) โดยการศึกษาจากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเว็บไซต์ เพื่อมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะขอเสนอวิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ ประชากร

นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ชั้นปีที่ ๓ และ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวนทั้งหมด ๕๔ คน เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๒๘ คน และนิสิตชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๒๖ คน เหตุผลที่คณะผู้วิจัยเลือกประชากรที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ ๓ และ ๔ นั้น เนื่องจากประชากรกลุ่มดังกล่าวมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ทำให้ลดความยุ่งยากในการขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒.๒.๑ แบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการในการพัฒนาทักษะการฟัง ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) โดยนำตัวอย่างแบบสอบถามของ อรกัญญา สอนสุด (๒๕๕๖) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการฟังภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ อีกทั้งได้รับการตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

๒.๒.๒ การสัมภาษณ์

จากนั้นทำการสัมภาษณ์นิสิตแบบ “การสนทนากลุ่ม” (Focus Group Interview) จำนวนทั้งหมด ๖ คน จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างชั้นปีละ ๓ คน ดังที่ทฤษฎีของมัลลิกา ผ่องแผ้ว (๒๐๑๕) กล่าวว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เป็นการ

สัมภาษณ์และสนทนาแบบเจาะประเด็น โดยมีผู้ร่วมสนทนาเป็นกลุ่ม ประมาณ ๖-๑๐ คน ที่มาจากการประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนทัศนะกันอย่างกว้างขวางในประเด็นต่าง ๆ ที่คณะผู้วิจัยต้องการหาข้อสรุป เพื่อสำรวจความคิดเห็น ทัศนคติของกลุ่มประชากรต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่คณะผู้วิจัยสนใจจะศึกษา โดยระยะเวลาของการดำเนินการ ไม่ควรเกิน ๑๒๐ นาที

การจัดสัมภาษณ์ครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสอบถามวิธีการในการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างอย่างละเอียด โดยไม่เปิดเผยชื่อนิสิต

๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๒.๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

แบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งข้อมูลเป็น ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๖ ข้อ

ส่วนที่ ๒ การพัฒนาทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส ด้วยตนเอง ๙ ข้อ

๒.๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบจับฉลาก เลือกนินสิตชั้นปีละ ๓ คน ใช้เลขอารบิกแทนการใช้ชื่อของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน ๗ ข้อ จากนั้นทำการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) ซึ่งคณะผู้วิจัยใช้ห้องศึกษาค้นคว้ากลุ่มที่เป็นห้องป้องกันเสียง มีความเป็นส่วนตัวเหมาะสมสำหรับการสัมภาษณ์

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนและนำข้อมูลมาประมวลผลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

๒.๔.๑ ข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลเป็นคำร้อยละ เพื่ออธิบายให้เห็นลักษณะข้อมูล

๒.๔.๒ ข้อมูลการพัฒนาทักษะการฟังของกลุ่มตัวอย่าง แสดงผลเป็นคำร้อยละ ประกอบกับวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะบรรยาย

สูตรการคำนวณเป็นคำร้อยละ

คำร้อยละ เป็นค่าที่แสดงการเปรียบเทียบต่อหนึ่งร้อยในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับ นามบัญญัติ (Nominal Scales) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมักทำฐานจำนวนให้เท่ากัน คือฐานจำนวน ๑๐๐ หรือเป็นอัตราส่วน ที่มีส่วนเป็น ๑๐๐ ดังนั้นค่าที่ได้จึงเรียกว่า ร้อยละหรือ เปอร์เซนต์

$$\text{สูตร การหาร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n หมายถึง จำนวนที่สนใจ

N หมายถึง จำนวนทั้งหมด

๓. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕ มีอายุ ๒๐-๒๔ ปี ระยะเวลาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสมากที่สุดถึง ๘ ปี และน้อยที่สุดคือ ๓ ปี สาเหตุที่เรียนภาษาฝรั่งเศสถึง ๘ ปี เพราะเคยศึกษาในโครงการห้องเรียนสองภาษา (ไทย-ฝรั่งเศส) มาก่อน และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยสอบวัดระดับภาษาฝรั่งเศส (DELF) จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗ และผู้ที่เคยสอบจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓ มีผู้สอบผ่านระดับ B1 จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๖ ผ่านระดับ A2 จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ ที่เหลืออีก ๑๑ คนเป็นผู้ที่เคยสอบผ่าน A1 ในระดับมัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์วิธีการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยนเรศวร แบ่งออกเป็น ๖ ส่วนย่อย คือ ระดับปัญหาด้านทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส อุปสรรคในการฟังภาษาฝรั่งเศส, วิธีการพัฒนาภาษาฝรั่งเศส, ระยะเวลาและความถี่ในการฝึกฟัง จุดประสงค์ที่นิสิตต้องการพัฒนาทักษะการฟัง และสื่อและเว็บไซต์ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการฟัง ดังนี้

๓.๑.๑ ระดับปัญหาด้านทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส

คณะผู้วิจัยขอให้กลุ่มประชากรประเมินตนเอง โดยแบ่งระดับปัญหาด้านทักษะการฟังออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด จากผลสำรวจพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ประเมินว่าตนเองมีปัญหาด้านทักษะการฟังอยู่ในระดับปานกลาง มาก และมากที่สุด

ระดับปัญหาด้านทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	๓	๕.๖
มาก	๑๗	๓๓.๓
ปานกลาง	๒๘	๕๓.๗
น้อย	๔	๗.๔
น้อยที่สุด	—	—
รวม	๕๒	๑๐๐

ตารางที่ ๑ แสดงระดับปัญหาด้านทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส

๓.๑.๒ อุปสรรคในการฟังภาษาฝรั่งเศสของนิสิต
อุปสรรคในการฟังภาษาฝรั่งเศสของนิสิต มาจากหลากหลายสาเหตุ สาเหตุหลัก ได้แก่ ผู้พูด พูดเร็วเกินไป (ร้อยละ ๗๙.๖), รองลงมาคือ ไม่คุ้นสำเนียง

ของผู้พูด (ร้อยละ ๕๐), ไม่เข้าใจเนื้อหาที่กำลังฟัง หรือไม่รู้คำศัพท์ (ร้อยละ ๔๒.๖), ไม่เข้าใจโครงสร้างประโยค (ร้อยละ ๓๓.๓), ไม่มีสมาธิในขณะที่ฟัง (ร้อยละ ๓๑.๕) เป็นต้น

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการฟังภาษาฝรั่งเศส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. ผู้พูด พูดเร็วเกินไป	๔๓	๗๙.๖
๒. ไม่คุ้นสำเนียงของผู้พูด	๒๗	๕๐
๓. ไม่เข้าใจเนื้อหาที่กำลังฟังหรือไม่รู้คำศัพท์	๒๓	๔๒.๖
๔. ไม่เข้าใจโครงสร้างประโยค	๑๘	๓๓.๓
๕. ไม่มีสมาธิในขณะที่ฟัง	๑๗	๓๑.๕
๖. ปัญหาของอวัยวะหู	๑	๑.๙๕
๗. เสียงรบกวนจากภายนอก	๑	๑.๙๕

ตารางที่ ๒ แสดงอุปสรรคในการฟังภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเองของนิสิต

๓.๑.๓ วิธีการที่นิสิตใช้พัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง

การพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองที่อยู่นอกเหนือจากบทเรียนในห้องเรียนกับอาจารย์ สามารถทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับตัวของนิสิตเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนเองด้วยว่าต้องการพัฒนาตนเองหรือไม่ และอาจขึ้นอยู่กับโอกาสและความสะดวกในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จากผลการสำรวจ พบว่า มีนิสิต ๑ คนที่ไม่เคยพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ ๑.๙ เนื่องจาก “ไม่มีเวลาที่จะฝึกฟัง”

นอกจากนี้ นิสิตจำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๑ ได้พัฒนาทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเอง โดยพบว่านิสิตเลือกฝึกด้วยการฟังเพลงภาษาฝรั่งเศสมากที่สุด จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๖ ตามด้วยการดูคลิปวิดีโอที่เป็นภาษาฝรั่งเศสบนอินเทอร์เน็ต สันทนาการกับชาวฝรั่งเศสแบบตัวต่อตัว ฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศส สันทนาการกับชาวฝรั่งเศสผ่านอินเทอร์เน็ต ดูรายการโทรทัศน์ภาษาฝรั่งเศส ดูหนัง และการ์ตูนภาษาฝรั่งเศสบนอินเทอร์เน็ต

สื่อหรือวิธีที่นิสิตใช้พัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. ฟังเพลงภาษาฝรั่งเศส	๔๒	๗๙.๖
๒. ดูคลิปวิดีโอที่เป็นภาษาฝรั่งเศสบนอินเทอร์เน็ต	๓๕	๖๖.๓
๓. สันทนาการกับชาวฝรั่งเศสแบบตัวต่อตัว	๑๘	๓๓.๓
๔. ฟังรายการวิทยุภาษาฝรั่งเศส	๑๕	๒๗.๘
๕. สันทนาการกับชาวฝรั่งเศสผ่านอินเทอร์เน็ต	๑๑	๒๐.๔
๖. ดูรายการโทรทัศน์ภาษาฝรั่งเศส	๑๐	๑๘.๕
๗. ดูหนังและการ์ตูนภาษาฝรั่งเศสบนอินเทอร์เน็ต	๓	๕.๗
๘. ท่องเที่ยวกับชาวฝรั่งเศสหรือเป็นไกด์	๑	๑.๙
๙. ฟังคลิปข่าวจากแอปพลิเคชันในโทรศัพท์	๑	๑.๙

ตารางที่ ๓ แสดงสื่อหรือวิธีที่นิสิตใช้พัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง

๓.๑.๔ ความถี่ในการฝึกทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส

นิสิตจำนวน ๕๓ คน ได้ฝึกทักษะการฟังด้วยความถี่ที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ ทำน้อยที่สุด, ทำน้อย, ทำบ้าง บางครั้ง, ทำบ่อย และทำบ่อยที่สุด ซึ่งผลการสำรวจปรากฏว่า นิสิตจำนวน

เกินร้อยละ ๖๗.๙๒ ระบุว่า ได้พัฒนาทักษะการฟังในระดับทำบ้าง บางครั้ง, นิสิตจำนวนร้อยละ ๒๒.๖๔ ระบุว่าพัฒนาการฟังในระดับน้อย มีเพียงนิสิตไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ที่สละเวลาให้กับการพัฒนาทักษะด้านนี้ในระดับทำบ่อยและทำบ่อยที่สุด

ความถี่ในการฝึกทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. ทำน้อยที่สุด	—	—
๒. ทำน้อย	๑๒	๒๒.๖๔
๓. ทำบ้าง บางครั้ง	๓๖	๖๗.๙๒

ความถี่ในการฝึกทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๔. ทำบ่อย	๔	๗.๕๕
๕. ทำบ่อยที่สุด	๑	๑.๘๙
รวม	๕๓	๑๐๐

ตารางที่ ๔ แสดงความถี่ในการฝึกทักษะการฟังภาษาฝรั่งเศสของนิสิต

เมื่อได้พิจารณาระยะเวลาและความถี่ในการฝึกฟังในแต่ละครั้ง พบว่านิสิตเพียงร้อยละ ๗.๕ ที่ฝึกฟังทุกวัน นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๕.๒๘) ฝึกทักษะการฟัง ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ และร้อยละ ๑๘.๘๗ ระบุว่าฝึกฟัง ๓-๔ ครั้งต่อสัปดาห์ ที่เหลือสละเวลาให้แก่การพัฒนาทักษะการฟังน้อยมาก ทุกสองสัปดาห์บ้าง เดือนละครั้งบ้าง

สำหรับระยะเวลาที่นิสิตใช้ในการฝึกฟังในแต่ละครั้ง นิสิตร้อยละ ๓๓.๙๖ ใช้ระยะเวลาในการฝึกประมาณ ๓๐ นาที และอีกร้อยละ ๓๓.๙๖ ประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง

๓.๑.๕ เหตุผลที่นิสิตต้องการพัฒนาทักษะการฟัง

จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับสาเหตุที่นิสิตพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองพบว่า นิสิตจำนวน ๒๒ คน (ร้อยละ ๔๑.๕๑) ต้องการฝึกทักษะการฟังเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การพูดของตนเอง, นิสิตจำนวน ๑๕ คน (ร้อยละ ๒๘.๓๐) ต้องการพัฒนาความเข้าใจ, นิสิตจำนวน ๑๒ คน (ร้อยละ ๒๒.๖๔) ต้องการสื่อสารกับเจ้าของภาษา หรือ

บุคคลอื่นที่พูดภาษาฝรั่งเศสได้รู้เรื่อง, นิสิตจำนวน ๖ คน (ร้อยละ ๑๑.๓๒) พัฒนาทักษะการฟังเพื่อการเรียน การสอบต่าง ๆ, นิสิตจำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๑.๘๙) ต้องการพัฒนาการฟังเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนิสิตจำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๑.๘๙) ไม่ได้ระบุสาเหตุของการพัฒนา

๓.๑.๖ สื่อที่ใช้ในการทำแบบทดสอบการฟังด้วยตนเอง

เมื่อสอบถามนิสิตถึงการทำแบบทดสอบการฟังด้วยตนเอง นิสิตจำนวน ๓๒ คน (ร้อยละ ๖๐.๔) ระบุว่าไม่เคยทำแบบทดสอบการฟัง และนิสิตจำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๓๙.๖) เคยทำแบบทดสอบการฟังโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือแบบเรียน, แบบฝึกหัดออนไลน์ และหนังสือติวสอบ สิ่งที่นิสิตนิยมใช้มากที่สุดคือ หนังสือแบบเรียน

๓.๑.๗ เว็บไซต์ออนไลน์

จากการสำรวจชื่อเว็บไซต์ที่นิสิตแต่ละคนใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองนั้น พบว่านิสิตระบุเว็บไซต์ ดังนี้

เว็บไซต์ออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. www.francaisfacile.com	๒	๑๕.๓๘
๒. www.youtube.com	๓	๒๓.๐๘
๓. Dictee.tv5monde.com	๑	๗.๖๙
๔. RFI Radio	๑	๗.๖๙
๕. www.bonjourajarnton.com	๑	๗.๖๙
๖. www.bonjourdefrance.com	๑	๗.๖๙
๗. www.sprachcafe.com	๑	๗.๖๙
๘. ไม่ระบุ	๓	๒๓.๐๘

ตารางที่ ๕ แสดงเว็บไซต์ออนไลน์

จากตารางข้างต้น สังเกตได้ว่าเว็บไซต์เพื่อความเป็นกันเอง เว็บไซต์ช่วยเรียนภาษา เว็บไซต์สำหรับเขียนตามคำบอก เว็บไซต์ที่ให้ข่าวสารและมีส่วนที่อธิบายเป็นภาษาฝรั่งเศสที่ปรับให้ง่าย นอกจากนี้ ยังมีเว็บไซต์ที่ติวเตอร์คนไทยสร้าง เน้นคำอธิบายไวยากรณ์หรือข้อมูลด้านวัฒนธรรม ซึ่งช่วยให้นิสิตเข้าใจได้ทันที

อุปสรรคและปัญหาในการทำแบบฝึกหัดออนไลน์

กลุ่มประชากรระบุว่ามีพบอุปสรรคและปัญหาในการทำแบบฝึกหัดออนไลน์ ดังนี้ นิสิตไม่มีอินเทอร์เน็ต หรือไม่มีอินเทอร์เน็ตที่มีสมรรถนะความเร็วสูง นิสิตไม่มีเวลาฝึกฝนเนื่องจากมีการบ้านจำนวนมาก และบางครั้ง ในการฝึกทำแบบฝึกหัดออนไลน์นั้น นิสิตไม่มีคำอธิบายที่ชัดเจน ทำให้รู้สึกหลงทาง

๓.๒ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์นิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส จากการสุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์พบว่า นิสิตมีปัญหาทางด้านทักษะการฟัง โดยทุกคนกล่าวว่า ทักษะการฟังเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการเรียนภาษาต่างประเทศ เนื่องจากทักษะนี้เป็นตัวช่วยในการสื่อให้เข้าใจมากขึ้น โดยสิ่งที่เป็นตัวบ่งบอกว่านิสิตเหล่านี้มีปัญหาทางด้านทักษะการฟังคือ สนทนากับชาวต่างชาติไม่ค่อยเข้าใจ และผลการสอบฟัง ดังนั้นนิสิตส่วนมากจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองอยู่ในระดับมาก เพราะเป็นปัญหาใหญ่ซึ่งมีผลกระทบต่อการเรียนด้วยเช่นกัน อีกทั้งวิธีหรือเทคนิคที่นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังคือ การฟังเพลงภาษาฝรั่งเศสบนอินเทอร์เน็ต, ฟังวิทยุออนไลน์ และฟังวิทยุผ่านแอปพลิเคชัน จากเว็บไซต์ YouTube, Chérie FM และ Radio France โดยนิสิต เลือกใช้เทคนิคร้องตามเนื้อเพลง ประกอบกับจดคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ นอกจากนี้ นิสิตได้ทำแบบฝึกหัดประกอบการฟังออนไลน์ จากเว็บไซต์ RFI radio และ TV5 monde ซึ่งผลลัพธ์ของการใช้วิธีและเทคนิคเหล่านี้พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะ

สังเกตได้จากผลคะแนนสอบวัดระดับภาษาฝรั่งเศส (DELF) รวมถึงสามารถฟังชาวต่างชาติเข้าใจมากขึ้น และสามารถจับคำหลัก ๆ ที่ได้ยินมาได้ ต่อมาอุปสรรคที่นิสิตพบในการฝึกฟัง นิสิตส่วนมากไม่มีเวลาในการฝึกฟัง เนื่องจากทำกิจกรรมอื่น พักผ่อน เรียนหนัก ประกอบกับมีการบ้านจำนวนมาก และจากการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิตพบว่า วิธีหรือเทคนิคที่นิสิตเลือกใช้นั้น นิสิตได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบนเว็บไซต์ Google, Pantip มากที่สุด รองลงมาคือได้จากคำแนะนำของอาจารย์ เพื่อน และรุ่นพี่ ตามลำดับ

๔. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า วิธีที่นิสิตเลือกใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นิสิตพัฒนาทักษะการฟังจากการฟังเพลงภาษาฝรั่งเศสมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการฟังของตนเองนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก แต่นิสิตให้เวลากับการพัฒนาทักษะการฟังของตนในแต่ละวันน้อย กล่าวคือ นิสิตส่วนใหญ่ฝึกฟังเพียง ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ และใช้เวลา ๑-๒ ชั่วโมงต่อครั้ง ดังนั้นจึงส่งผลให้นิสิตมีปัญหาด้านทักษะการฟัง

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนให้เวลากับการพัฒนาทักษะการฟังนอกห้องเรียนน้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าฉงน เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับทักษะการสื่อสารอื่น ไม่ว่าจะเป็นทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน หรือทักษะการพูด ทักษะการฟังน่าจะเป็นทักษะที่ง่ายและสร้างความรื่นรมย์ที่สุดให้ผู้เรียนเนื่องจากอาจเลือกพัฒนาทักษะนี้โดยการฟังเพลง ชมภาพยนตร์ ชมสารคดีภาษาฝรั่งเศส ซึ่งจะทำให้ได้รับความเพลิดเพลินทางโสตและ/หรือทางทัศนะ นอกจากนี้ หากผู้เรียนจะให้โอกาส “หู” ตนเอง เปิดสื่อภาษาฝรั่งเศสให้กรอกหูทุกวันยังนับเป็นการเรียนแบบ Auto-apprentissage passif ทำให้ “หู” ได้คุ้นชินกับภาษาเป้าหมายที่เลือกเรียน

๕. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ผลการศึกษาหัวข้อการพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเองของนิสิตสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ทำให้คณะผู้วิจัยมีแนวทางให้สาขาวิชา ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร ศศ.บ. สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ตลอดจนการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังต่อไป นอกจากนี้ เพื่อเป็นการวัดระดับความสามารถทางการฟังของนิสิต และเพื่อลดจำนวนผู้สอบ DELF ไม่ผ่านเนื่องจากทำคะแนนส่วนทักษะการฟังได้ต่ำกว่าเกณฑ์ สาขาวิชา จะนำ การจัดสอบ DELF Blanc มาใช้กับนิสิตทุกชั้นปี ในทุกปีการศึกษา

การที่ผลการวิจัยระบุว่านิสิตพัฒนาทักษะการ

ฟังด้วยการฟังเพลงภาษาฝรั่งเศสมากที่สุด ซึ่งจอลลี (Jolly, 1975 อ้างถึงในทิพย์วัลย์ พันธุ์เจริญ, ๒๕๕๘: ๓) กล่าวว่า เพลงมีผลในการสอนออกเสียง คำศัพท์ ลำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์ รวมทั้งความเข้าใจในความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมและภาษาที่ใช้ใน เพลง ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้อาจารย์ ผู้สอนโดยเฉพาะในรายวิชาพื้นฐาน นำเพลงภาษา ฝรั่งเศสมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาทางด้านลัทธิศาสตร์ วากยสัมพันธ์ ความหมาย ตลอดจนวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทเพลงภาษาฝรั่งเศส ซึ่งการนำบทเพลง มาใช้ในการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนสามารถสอดแทรก กิจกรรมต่าง ๆ ได้ทั้งก่อนการฟัง ขณะฟัง และหลัง ฟังเพลง เพื่อวัดและประเมินผลผู้เรียน

บรรณานุกรม

ทิพย์วัลย์ พันธุ์เจริญ. (๒๕๕๘). การพัฒนาชุดการสอนเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๔ โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม จังหวัดราชบุรี นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖.

- Brookfield, S.D.1984. "Self-Directed Adult Learning: A Critical Paradigm". *Adult Education Quarterly*. 35(2) : 59-71.
- Dickinson, L. (1992). *Learner Autonomy 2: Learner Training for Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Holec, H. (1981). *Autonomy and Foreign Language Learning*. Oxford: Pergamon. (First published 1979, Strasbourg: Council of Europe)
- Jolly, Yokiko. "The Use of Songs in testing Foreign Language." *The Modern Language Journal* 1, 2 (January-February 1957): 4-16.
- Knowles, M.S.1975. *Self-Directed Learning: A Guide for Learner and Teacher*. New York: Association Press.
- Oxford, R. L. (1993). *Research update on teaching L2 listening*. System, (21), 205 211.
- Skager, R.1977. *Curriculum Evaluation for Lifelong Education*. Toronto: Pergamon Press.

เอกสารอ้างอิงที่เป็นเว็บไซต์

- เขมกร อนุภาพ. (๒๕๖๐). *การใช้การเรียนรู้แบบนำตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สืบค้นเมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/160227.pdf>
- เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม. (๒๕๕๒). *การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองบนเครือข่าย*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/download/49852/41252>
- ฐาปนีย์ สิทธิเลิศ. (๒๕๕๘). *ความรู้พื้นฐานของการฟัง*. สืบค้นเมื่อ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <http://mcpswis.mcpc.ac.th/>
- บุปผา อยู่ทรัพย์. (๒๐๑๒). *การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษาผ่านการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. สืบค้นเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/sduhs/article/download/5069/4447>
- พัชรี พลวงค์. (๒๕๖๖). *แนวทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. สืบค้นเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <https://www.novabizz.com/NovaAce/Learning>
- พรพิมล รียาย และ ธนากร ขำศรี. (๒๕๕๕). *การศึกษาการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นปีที่ ๑ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ท- เชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <http://research.northcm.ac.th/attachments/file/130424095901.pdf>
- มิสชนิดา สรรคประศาสน์. (๒๕๕๘). *การพัฒนาทักษะการฟังในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้เพลง*. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม. สืบค้นเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: http://swis.acp.ac.th/html_edu/acp/temp_research/448.pdf
- มัลลิกา ผ่องแผ้ว. (๒๐๑๕). *การฟัง*. สืบค้นเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <https://www.slideshare.net/aommal/2-53924177>
- รุ่งฟ้า กิตติญาณสุนต์. (๒๕๕๒). *การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต: การสะท้อนจากกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยตนเองและเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: <http://www.lib.buu.ac.th/buuir/research/node/483>
- รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (๒๕๕๑). *การเรียนรู้ด้วยตนเอง*. สืบค้นเมื่อ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐, แหล่งที่มา: http://www.ba.siam.edu/images/PDF_file/research/class/2553/arisa_course135-301.pdf
- Vanderbilt University. (2016). *Self-Directed Versus Teacher-Directed Strategies*. Retrieved September 9, 2017, from <https://iris.peabody.vanderbilt.edu/module/sr/cresource/q1/p01/#content>